

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle

könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési díj: egész évre

helyben 6 korona.

Előfizetési díj: egész évre

vidéken 7 korona

Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle

könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési díj petitsoronként

12 fillér. Nyilttérben egy

sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtatnak

minden hirdetési irodában

Előbb: „DÉLVIDÉKI NEMZETÖR”

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hazafias kötelesség hadikölcsönt jegyezni.

A teljes tizennégy hónapja tartó háboru tartama alatt több ízben előfordult már, hogy úgy a magyar, mint az osztrák kormány és a szövetséges németország is közvetlenül a nemzethez fordult, hogy az a küzdelem továbbviteléhez szükséges anyagi eszközöket áldozatkészségével rendelkezésre bocsássa. Ezek a hadikölcsönök számos oly tanulsággal jártak, melyek messze kiható politikai és gazdasági jelentőségük-nél fogva komoly méltánylásra és mérlegelésre tarthatnak számot.

Igy a többek között nyilvánvalóvá vált, hogy miként a hadseregnek municióval és minden egyéb hadianyaggal való ellátására csakis az egységes vezetés mellett zavartalanul működő ipar képes, továbbá miként ellenségeinknek kiheztetésünkre irányuló törekvését is csupán a mezőgazdasági szervezettsége volt képes meghusaitani, ugy pénzügyi téren is a szervezetség és főleg a teljes önállóság azok a kellékek, melyek a valóban nagycélok megvalósítását lehetővé teszik.

A jövőre nézve is tehát egyik nagy kihatással bír és nemzetgazdasági szempontból megmérhetlen fontosságú következménye a hadikölcsönöknek, hogy az állami hiteléletet a külföld nyomasztó befolyásától függetleníti, miután az állampapírok legnagyobb fokú demokratizálások a polgárok széles rétegeit nyelik meg az állam hitelezőinek, melyek minden ilyenemű akciótól a multban távol állotak.

Az állampapírok ezen népszerűsítése terén különösen nagy feladatok várnak ar-

ra az állami pénzügyre, mely már kezdettől fogva a legapróbb tőkének egy központba való gyűjtésére van hivatva s mint ilyen az egész országra kiterjedő közvetítői hálózata révén évtizedek óta élénk összeköttetésben áll az ország kis embereivel. Ez az állami pénzügy, mely méltán nevezhető a néptakarékpénztárnak. Az eredménynek, melyeket a postatakarékpénztár az első két hadikölcsön kibocsátásakor elért, minden tekintetben megfelelnek a hozzá fűzött várakozásoknak. Nevezetesen az első hadikölcsönre 73 millió korona, a másodikra pedig 77 millió korona jegyeztetett az intézet közvetítésével, mely számok akkor tarthatnak csak kellő méltánylásra számot, ha tekintetbe vesszük, hogy ezen összegeknek tulnyomó része a legkisebb jegyzések útján adódott össze.

De bármily elismerésre méltók is ezek az eredmények, a postatakarékpénztár közvetítő hálózatában is több oly postahivatal akad még, melynél eddig nem fordultak elő jegyzések sem az első, sem a második hadikölcsönre, ami annak a bizonyosága, hogy vannak még területek és rétegek, melyeknek népessége nem vette ki részét ebből a mostani nagy nemzetfentartató munkából oly mértékben, mint ahogyan minden igaz magyar embernek, ki hazája sorsát szíven viseli, kötelessége lett volna. Így tapasztalaton alapuló tény, hogy míg Németországban a lakosság öt százaléka érdemleges részt vett a hadikölcsönökben, addig nálunk a lakosság alig három százaléka rug azok száma, akik eddig a hadikölcsönök révén az állam hitelezőinek sorába léptek.

Elvárható tehát, hogy most, midőn

harmadizben fordul a magyar kormány az ország népéhez, mindazok, kik hazafias kötelességüknek eddig eleget nem tettek, fokozottabb mértékben fogják e nagy munkából részüket kivenni és ezzel mindazok a tőkék, melyek eddig gazdaságilag kihasználatlanul heverték, szolgálatába szegődnek annak a nemes célnak, melynek megvalósulásához oly sok szép remény fűződik.

Karácsony a harctéren.

Közeledik a második Karácsony, a mely fiainkat a családi otthontól messze, a rideg lövészárkokban találja. Ünnepeketünk-e mi itthon levők Karácsonyt anélkül, hogy gondolatunk, szeretetünk és ajándékunk feljőnk, hozzájuk ne szállana?

Es hadd tudják meg mentül előbb, hogy nekünk csak ugy lehet az idén ünnepeink Isten fiának a születése estéje, ha rájuk nézve is ünneppé tudjuk avatni szeretetünk adományával.

Mert attól, ha az ő szívük a miénkkel szeretetben összedobban; attól, ha felkes, önfeláldozó hősiességük tüze a karácsonyi örömtüzekkel versenyt lobog; attól, ha a mi imádságunk értök az égbe, gondolatunk hozzájuk szállván gyöngéd megemlékezéssel, eleven érzik honvédő nagy munkájuk erkölcsi erejét és acélos karjuk, acélos szívük, acélos elszántságuk félelemmel borítja el ellenségeinket: attól rebben föl, ez jusson eszünkbe, az ő rettenetes lövészárkaiból, a fehér galamb, szájában az olajággal, meghozván a világnak az óhajtott, az áldott békét.

Ezért fordulunk a magyar közönséghez,

A két zászló.

Irtó: R. Bagyon Ottó.

Nehéz lövegektől felszántott véres csatateren adázul folyik a harc már napok óta. Halak hulldogáló hópolyhekből valóságos sirhané képződik szertefekvő holtak tetemeire. Bugó gránát, sivitó srappell és bömölő ágyúk pokoli zajába sebesültek kinnyőszőre és éhes farkascorda távoli üvöltése vegyül.

Itt is, ott is piros—barna foltok szakítják meg a 346. magaslat szimbolikus fehérségét. Ifjú hősök kifolyt vére az, melynek árán szereztek meg miénk a magaslatot. De több vérebe került ennél, annak visszavétele a muszka hordának. S ha hős honvédeink vissza is vonulnak a túlerő elől, az csak azért történik, hogy aztán annál vehemensebb támadással erőszakolják ki a fontos magaslat átengedését.

De a hőhércár lelketlen tábornokai tudva a magaslat birásának fontosságát, ezrek életét áldozzák fel annak visszatoglására.

Es a gigászi küzdelem a maga vérfo-gyasztó borzalmaival tovább folyik — eldönt-hetetlenül . . . . .

II.

Egy hőös nap reggelén meglepő csodára ébrednek az egymással szemközt húzódó lö-vészárkok lakói. Szűzmáriás magyar zászló van a kopaszorsz ormára kítűzve, mely védőleg le-

begteti susogó szárnyát egy honvédbaka fölé kinek melléről — megtörve egy ezüstérmén — a felkelő nap sugarai verődnek vissza.

Az oroszok tehetetlen dühükben szünni nem akaró vehemenciával tüzelnek a szobor-mozdulatlan bakára, ki azonban fel sem véve azt, vágjakozva tekint a szép-magyarhonba vezető havas utakra.

Ropogó léptek zajára riadtan szegi nyakát hátra az alföld viharedzett fia s csodálkozás hangján kiáltana fel, ha a hirtelen jött felindultság torkába fullasztaná a szót. . . . . Mint-ha csak a pokolbeli ördögök játéka, avagy csalóka délibáb varázsa volna: a zászlónak párja akadt egy megtépett orosz lobogóban:

Egy ideig némán nézi az ölelkező zászlókat a hős baka, de amikor a merész kozákok megpillantá, dűhtől reszkette vetette magát reá. Idelent pedig lélegzetvisszafojtva figyelik a tömzsi magyar és a hóihorgas kozák küzdel-mét. S ha valamelyik kiálló szikla eltakarja őket szem elől, úgymint összeverődött a két ellen-séges tábor egy oly „semleges” területre, honnan jobban szemmel lehetett tartani a „döntő” küzdelmet. Nem bántották ők most egymást, minden csepp érdeklődésüket az ezer halál fellett folyó párviadal láncolta magához.

Azok pedig, odafent még mindig eldöntet-lenül mérgetik össze erejüket. Tisztán látni, amint dulakodás hevében a baka kirántja az

egyik zászlót s átvette azt ellenfelén, minden erejével azon van, hogy azt a szakadék pere-mére vonszolja.

Mindenki sejti, hogy a baka magával akarja rántani ellenfelét a szédítő mélységbe. Mikor pedig ez tényleg megtörtént, búsan tértek vissza a rosszatsejtő oroszok árkaikba és elejét vette ismét a véres harc, mely naplementéig. . . szünet nélkül folyt.

III.

Ágyának biboraplaná alá, búvik a nap az est hidege elől. Egő falvak égnek szálló füstje, összeolvadva az alkonyati szürkülettel átlátlatlan gyászfátyolként borul az öregosz földre. A véresen mult nap után a csatazaj előlőben van. Néha zavarja csak meg egy-egy jalkiáltás a néma estét. Az ütközetnek egy hulladékában megbotolva valamelyik vánszorgó sebesült vá-godott el ilyenkor. Az esés zajától meghorkan-va néhány gazdátlan paripa vágat neki az éj-nek, átugrálva az útjába kerülő ágyú és szekér-roncsokat. A szelid felhők mögül kíváncsian a hold kandikál ki. Szende tekintete a mélyen alantfekvő országotra vetődik, hol legendás hírű huszárjainktól üldözve, vad iramban menekül az oroszok vert hada . . . . .

Es a Máriaképes zászló mintha csak gyö-keret vert volna, dacolva széllel és viharral, — szilárdul állott.

mely-buzgóbb mint bárki a világon, a nemzeti jótékonyaság oltára körüli áldozásban.

A honvédelmi ministerium Hadsegélyző Hivatala és a Vörös-Kereszt Szereteadományosztálya együttesen fogják az idén a Szeretet e művét intézni. Mert az eddigi tapasztalás azt mutatta, hogy ily tömeges feladatot csak jól megkoncipiált egységes terv szerint lehet sikeresen megoldani. Hiszen nemcsak a magunk magyar gyermekeiről van a szó. Nagy karácsonyi testvériség lesz ez: a magyar, az osztrák, a német, a bolgár s a török, a kik együttesen dolgoznak e világrágédia nagy finálóján a Balkánon, mind bele vannak foglalva ebbe a magyar nemzeti Karácsony ünnepébe.

Ki nem akar ebben közülni részt venni?

Jöjjön tehát mindenki: az is, akinek hőse ott küzd a soron, azért, mert ott van a hőse; az is, akinek nincs ott senkije, azért, mert nincsen ott hozzátartozója. Es senki se legyen olyan önző, hogy ő a magának akarjon külön ajándékot küldeni. Tudjuk a tavalyi Karácsonyról és a háboru egyéb tapasztalataiból, hogy az ilyen küldemény más időben is nehezen jut céljához és későn, hát még a Karácsony ajándékos napjaiban, a mikor a postaforgalom százszorosan meg van terhelve.

Az lesz a tökéletes karácsonyi örök, ha mindenki aki meghatottan gondol barcosainkra, pénzbeli adományát címünkre küldi el. Mert így mindenki egyszerre, biztosan kapja a lehető legjobbat, a lehető leggyorsabban.

Nem gyulhat ki karácsony estéjén annyi láng a karácsonyfán és csillag a téli égbolton, mint a hány szív katonáinkért megdobban, a hány kéz kinyújtódik szerezete adományával, a hány katonalélek megnyűl a gondolatban, hogy a magyar nemzet apraja, nagya, szegénye és gazdagja összehordta filléreit, hogy a szent Karácsony fénye, üdve, dicsősége és melegsége járja be a szívet annak is, aki az ajándékot veszi, azért is aki küldi.

Budapest, 1915. október havában.

A Vörös-Kereszt Szereteadományosztályának vezetője: báró Herczeg Mór Lipót, főmegbízott.

A Hadsegélyző Hivatal vezetője: Kirchner Herman, cs. és kir. altábornagy.

*

A katonák karácsonyi megajándékozására szánt mindennemű pénzküldemény a rendes utalvány-úrlapon a m. kir. postakarékpénztárhoz (Budapest, V., Hold-utca) címzendő, de feltétlenül szükséges, hogy a szelvényre odairja a feladó a következő szavakat: „Karácsonyi szeretetadományok 8880. számú számlájára“.

Kérjük a adakozókat, hogy a pénzküldésnek lehetőleg ezt a módját vegyék igénybe, de beküldhetők az adományok a honvédelmi ministerium Hadsegélyző Hivatalának (Budapest, Országház), vagy a Vörös-Kereszt Szereteadomány-osztályának (Budapest, Lipót-körút 1.), azonban minden esetben megjelölendő, hogy az összeg a katonák karácsonyára van szánva.

A rokkantak Mikulása.

Idestova másfél esztendeje küzdünk a harctéren és itthon a Titánok erejével,

spártai önfeláldozással nemzeti nagyságunkért, boldogulásunkért, az elkövetkezendő korok nyugalmaért, békéjéért. A harc és a munka fegyverei diadalt arattak sokszoros tulerőn és a magyar erény, a magyar erkölcs, a magyar dicsőség még sohasem ragyogott oly fényesen, mint most a világháboru borzalmi között.

A siker, a győzelem az egész nemzeté. A hős katonáké, akik fegyverrel, bátorsággal és hősiességgel a harctéren, derék polgárainké, akik áldozatkészséggel és munkával itthon szolgálták a haza szent ügyét.

A háboru csodálatos változásokat mutat a polgári életben. Azt látjuk, hogy ebben az országban—minden ember katona. Az élet minden megnyilatkozása a haza szolgálatában zajlik le. Szébb, ideálisabb, áldásosabb altruizmus még nem szállotta meg a népeket, mint most a magyar nemzet minden polgárát.

A munkában, a szórakozásban, a mindennapi élet apró és nagy eseményeiben történelmet csinál a magyar nép. Ragyogóbb, dicsőbb historiát, minden idők történetéről. A jövő historikusa, a legendák költője irásának kimeríthetetlen forrását találja a másfél esztendő örökre megmaradó emlékeiben.

Az áldozatkészség csodálatosan szindus bokréájában új szíu jelenik meg ismét, amely a háborus poezis bájos költeménye lesz.

Az idej Mikulás ugyanis hadi szolgálatba lép puttonyában az álomország tarkabarka almiái között az idén a harctéren meg rokkant katonák számára is hoz ajándékot.

Az Augustza alap szervezi a háborus Mikulást. Azzal a kéressel fordul az ország közönségéhez, hogy az idén, amikor a hagyományos Mikulás ajándékot megvásárolja, gondoljon béna, sánta, kezetlen, lábtalan, vak, nyomorék rokkant hőseinkre is, mert ezek önfeláldozása szervezte meg nekünk és gyermekeinknek a nyugodalmat Mikulást.

Nincs szó nagy áldozatról. Fillérek azok, amelyek az idej Mikulás utján ajándékot hoznak a rokkantoknak. Az Augustza Alap ugyanis 10 és 20 filléres művészi kivitelű Mikulás bélyeget bocsát ki azzal a céllal, hogy aki mikulás-ajándékot vásárol, ajándékát lássa el Mikulás bélyeggel. Tíz és husz fillér a kiadási többlet, amivel ajándékunknak történelmi értéket szereztünk és amivel hozzájárulunk a rokkant alap gyarapításához.

Az ajándék a szeretetnek, a megbecsülésnek, a nemes érselmeknek és gondolatoknak kedves kifejezője. Az ajándékozás napjai az élet sivárságban ünnepnapok. Örül és boldog az, aki ajándékhoz örül és boldog az, akit megajándékoznak. A historia nagy idejében az ajándékozás formája is legyen historiai, fejezze ki a kor szellemét, a kor nemes érzelmeit és gondolatait.

A mikulás-ajándékot gyermekeinknek vásárolják. A jövő nemzedéknek, amelyért küzdünk és amelyet küzdelemre neveltünk. A gyermeklélek termőföldjébe hull az áldozatkészség magja a Mikulás-bélyeg formájában. A gyermek hintalován, puskáján, csákóján, minden játékán lát a Mikulás bélyeget, amely dus fantáziával működő elméjébe veszi, hogy 1915. december 5.-én és 6.-án neki is része volt a rokkant hő-

sök megmentésében, ő is hozzá járult a Nemzet Háza felépítéséhez, ő is részt vett a nemzet küzdelmében.

A hazáért, a társadalomért, embertársaiért való áldozatkészségre, irántuk való kötelességekre tanítja a jövő nemzedéket az Augustza alap Mikulás bélyege.

De a felnőtteknek szánt ajándékon is történelmi értéket képvisel a Mikulás bélyeg. Van-e valaki ebben a hazában, akinek mindennap eszébe ne jutna értünk vésző sok ezer magyar testvérünk? Van-e valaki, aki ne gondolna a jövő terhére, a rokkantügyre, amely egyformán nehezedik majd az államra és a társadalomra? Es ha meglátja ajándékán e Mikulás bélyeget, megnyugszik a szíve; segítünk a rokkantakon; enyhül a gondja; a jövő terhének elosztatásán már most, dolgozik a társadalom!

Az Augustza Alap Mikulás-bélyegének alkalmazása oly módon történik, hogy mindenki, aki ajándékot vásárol, vesz hozzá egy Mikulás-bélyeget is, és ráragasztja az ajándéktárgyra, vagy Mikulás-bélyegekkel zárja le az ajándékot rejtő csomagokat. Például ékszerre, virágra, cukorkákra, vagy hasonló holmira nem alkalmazható a bélyeg, ebben az esetben a dobozt, vagy a burkolópapirost ragasztjuk le egy-két Mikulás-bélyeggel. Ilyen módon mindenki adózhat ajándékozása közben a rokkant ügynek.

Mikulás-bélyeg kapható az Augustza Alap központi irodájában (Budapest VII. Károly-körút 3.) De hogy a közönség könnyebben hozzáférjen, az Augustza Alap azzal a kéressel fordul minden kereskedőhöz, hogy már most szerezzon be Mikulás-bélyeget az alap központi irodájában. Legcélszerűbb a pénz előre való beküldésével megírni, hány darab tíz és husz filléres bélyeget küldjön az alap, amelynek irodája postafordultával iutézi el a megrendelést. Annak, aki nagyobb mennyiségű bélyeg eladását biztosítja, a bizományba is küld Mikulás-bélyeget az Augustza Alap.

Ugy értesülnk, hogy az Augustza Alap karácsonyra is bocsát ki ajándék-bélyeget alkalmat nyújtva ezáltal arra, hogy nemeslelkű, hazafias közönség az önkéntes ajándékadóval hozzájárulhason a rokkant-ügy megoldásához, a Nemzet Háza felépítéséhez.

A mikulás-bélyeg teljes jövedelmét az Augustza Alap a Nemzet Háza rokkant-otthon javára fordítja.

NAPIHIREK

Kitüntetés. Paleta Jenőnek, aki éveken át volt az oravicai honvédszázalaj jelenleg a 29. honvédszázalag vezérparancsnoka, a ki Verseczen, is hosszabb ideig katonáskodott a király a hadidiszitményes III. osztályú vaskorona-rendet adományozta.

Az előadások megkezdése az állami főreáliskolában. Az állami főreáliskola igazgatósága közli, hogy az előadások november hó első napjaiban megkezdődnek. A pontos napot, valamint a helyiségeket, melyekben az egyes osztályok elhelyezést nyernek, később fogja az igazgatóság közölni. Az igazgatóság felhívja a tanulókat, hogy vidéken lakó barátaikat az előadások megkezdéséről azonnal értesítsék.

A verseczi új pap cím alatt a »Debreceni Protestáns Lap« mult vasárnapi számában a következőket írja: »Kedves kötelességemnek teszlek eleget akkor, amikor Vass Antal táborig lelkésznek, a verseczi új református papnak, mint egy év óta a harctéren teljesített táborig lelkész szolgálatáról egyet-mást elmondok. Vass Antal a világháboru kitörése után mindjárt házi ezredünknek, a debreceni cs. és kir. 39. gyalogezred református táborig lelkésze lett s azokkal átélte a háboru borzalmát. Fejét és kezeit golyók horzsolták, több helyen megsebesült; egy utja alkalmával, mikor lóháton elindult a sebesültek ápolására és vigasztalására, lovát kilőtték alóla; az Isten különös kegyelme mégis megoltalmazta az ő »hűséges szolgáját«.

A Kárpátokban, a téli rettentő hidegekben mindkét lába megfagyott; testét több fájdalmas seborította, de még sem hagyta lelki gondozás nélkül egy pillanatra sem a hős 39-eseket, bár az orvosok hazaküldték gyógyulás végett. A hős katonalelkész csodálatos lelki ereje, kitartása, a szenvedések türelmes elviselése, rendíthetetlen bátorsága és kötelességtudása bámulatba ejtette vitéz hivatát s az egész tisztikart, kik valamennyien rajongásik szeretik magyar református papjokat, a kiváló tábori lelkipásztort s örvendő tüzték fel mellére a királyi kitüntetését, a »Piis meritis« feliratú, lelkészi 2. osztályú érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján. Egy más alkalommal pedig dr. Baltazár Dezső püspök diszes papi főveggel és paláttal ajándékozta meg. — Vass Antal Dévaványán született. Gimnáziumi és teológiai tanulmányait a debreceni ősi református Kollégiumban végezte. Az utóbbi években az országos hírvagy magyar költő: Szabolcska Mihály református lelkész mellett volt segéd-lelkész Temesváron; innen szólította őt a harcterre Uralkodónk beívó parancsa. S most, mint tábori lelkész, egyhangú lelkesedéssel választotta meg Vass Antalt a verseczi új református egyház első rendes lelkészévé. — Isten áldása legyen a verseczi új egyháznak s a seregeknek Ura, Istene vezérelte a hős lelképástort diadalmas utjaiból egyházába: új otthonába a kivivandó nagy győzelem cserkoszorújával — a verseczi református gyülekezet, szeretett magyar hazánk és egyetemes református egyházunk nagy öröme! Debrecen. Füleki Kovács Zoltán, református segédlelkész.

A halottak emléke. Tegnapelőtt ismét a halottak emlékeztetőnk ünnepe köszönt ránk. Immár a második emlékünnep a halottaknak a világháború dúlásában. Kétszeresen nenezdik reánk tehát az emlékeztető, mert azóta megszapordtak a világon a temetők s a halottak és ott is embertetemek pihennek, ahol máskor a dalos pacsirta nótája zengett a szánítóvelő ember fölött. És a temetők ma hőseinkkel vannak tele s ha sirhalmukra borulunk, csak az a vigasz enyhítheti gyászborult lelkünket, hogy vérük dicső hullásából új, boldogabb, szebb világ rózsája nyílik s az örök szeretet és béke illatát árasztják szét a jövőendő emberiségre. Verseczen mint minden évben, a hagyományos módon ünnepelték meg a halottak emlékét.

Katonai hatóságokhoz beadott kérvények fészere. Ismételen előfordult, hogy katonai ügyintézésbe való felvételt, valamely különös beosztás vagy egyéb személyi előnyöket kerő folyamodványok mindennemű minősítés vagy hatósági megerősítés nélkül érkeznek a magasabb katonai parancsnokságokhoz, különösen a hadsereg illetve hadtáp főparancsnokságokhoz. A kérvény sorsát eldöntő hatóságnak így nincs módjában meggyőződni arról, hogy a folyamodó alkalmas-e a megpályázott állás betöltésére. Ezen folyamodványok ennél fogva tárgyalás alá sem kerülhetnek, holott ha kellően volnaak felszerelve talán elnyerné folyamodó a kívánt állást. Birminemű katonai hatósághoz intézett folyamodvány tehát szabályszerűen felfüggesztendő, hogy belőle folyamodó minősítése és eddigi alkalmaztatása kifűnjék. Magától értetődik, hogy ilyen folyamodványok mindig az előjáró polgári vagy katonai hatóság útján nyújtandók be, mert különben még tárgyalás alá sem kerülhetnek, hanem eleve elutasítatnak.

Rekvirálják a babot és a burgonyát. Miután a bugonya és bab árának maximálása nem basznált és a »Hazafias« tulajdonosok arra vártak, hogy a babot és burgonyát majd aranyal fogják nekik felmérni, a kormány a legközelebbi napokban rekvirálni fogja az összes bab és burgonya készleteket, még pedig a maximális áron alul.

Egy koronáért közeli adásvételi és állástkövetési hirdetést a »Temesvári Hirlap«. Szóvege és hirdetési díj postautalványon küldendő be.

Világháború.

A délkeleti harcterén a szövetséges csapatok széles fronton föltartózatlanul nyomulnak előre Szerbia belsejébe. A helyzet jelenleg fölöttebb kedvező. Napról-napra új sikereket érünk el, új teret nyerünk. O-Szerbia és Uj-Szerbia el vannak egymástól vágva, a szerb hadsereg bekerítése napról-napra szűkebb körre szorul. Kövess tábornok hadserege északnyugatról Kragujevac felé tör előre. Eszokról Gallwitz tábornok seregének jobb szárnya a Morava völgyében nyomul előre s már túl jár a Palánkától keletre emelkedő magaslatokon. Kelet felől Bojádév tábornok hadserege szintén erre felé iparkodik, dél felől pedig a bolgár csapatok a Morava völgyében törnek előre Nis irányában. Az utóbbi napokban a szövetséges hadoffenzívája gyors lendülettel halad előre. Az angol-francia csapatok Szerbiát nehéz harcok nélkül többé el nem érhetik. A bolgár hadsereg Macedóniában beekelte magát közéjük és a szerb hadsereg közé és azáltal, hogy elfoglalta Velezt és Úszkubót és a Strumicától délnyugatra kedvező pozíciókat szállott meg, fölöttebb előnyös katonai helyzetbe jutott. — Orosz harcter. Az orosz harcterén az ellenség több támadást intézett Litvániában állásaink ellen s gyakran egész az állásainkig jutott el, de mindanyiszor visszavertük. A szövetségesek által megszállott orosz terület jelenleg 344.000 négyzetkilométer. — Az olaszok súlyos vereséget és rendkívül nagy veszteséget szenvedtek. Svájci lapok szerint az olaszok harcban álló haderőinek több mint egyötödét veszítették.

A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1915 évi október hó 7-én reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületének helyiségében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros), Küttl-tér 2. sz. címre velegkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

Családirtó postamester Berki Gyula volt postamester Budapesten agyonlőtte feleségét, hat éves leányát és önmagát. Berki Gyula mint önkéntes katoná szolgálatot teljesített.

Háborus térképek óriási választékban kaphatók a Kirchner-féle könyvkereskedésben.

HIRDETÉSEK

Versecz th. város tanácsától.

14249—1915 sz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Versecz thj. város tanácsának 1915 év folyamán szükséges irodaszerek szállításának biztosítása céljából 1915 évi november hó 16-án délelőtt 10 órakor a városi irodaigazgató hivatalos helyiségében nyilvános árlejtés fog tartatni.

A szükséglet a következő:

1. Miniszteri papir (16 klos)	3 uj rizsma
2. Fehér írópapir (14 klos)	45 » »
3. Zöld fogalmazó (14 klos)	35 » »
4. Szürke fogalmazó (12 klos)	40 » »
5. Diógyöri papir	1 » »
6. Írógépekhez vékony fehér papir 7 r. 10 és 8 r.	15 » »
7. Itatos papir (1/2 rizs vörös 1 1/2 rizs fehér)	2 » »
8. Pergament pakkoló papir	1 1/2 » »
9. Irótoll (Kuhn féle)	100 Gross
10. Tollszár	20 tucat
11. Fekete iron (2 és 3 sz.)	45 » »
12. Színes iron	35 » »
13. Ténta »	25 » »
14. Autenticum	5 » »
15. Prima vastag szürke spárga	5 kiló
16. Színes vékony	5 » »
17. Nemzeti színű egész vékony spárga	5 » »
18. Antracenténta	65 liter
19. Veres ércénta	50 kis üveg
20. Zöld tenta	12 » »
21. Vegyénta (Dorner-féle)	100 üveg
22. Fűzőtű	5 tucat
23. Törő gummi (ebből 12 írógéphez kerek alaku vékony)	100 drb.

24. Folyékony gummi arabicum deci üvegben ecsettel együtt	30 üveg
25. Apró fehér ostya különféle nagyságban á 500 drb.	15 doboz
26. Nagy festék párna (minta szerint)	15 drb.
27. Tintatartó üvegből » »	15 »
28. Vonalzó rézbetéttel (5 drb 40 cm. és 5 drb. 50 cm. hosszú centiméterekbe beosztva)	10 drb.
29. Erős kéreg papir (minta szerint)	15 »
30. Papir olló	12 »
31. Papirkés	6 »
32. Rajzszeg különféle nagyságban	1/2 Mille
33. Itatostóm fából különböző nagyságban	25 drb.
34. Fehér boríték (minta szerint)	100 »
35. Sorvezető	25 »
36. Előjegyzési naptár	70 »
37. Trattner-féle naptár	15 »
38. Werschetzer Kalender	10 »
39. Temesvarer Beobachter	1 »
40. Gyertya (á 560 grm.)	30 csomag
41. Carbon papir (lila mintaszerint) I. rendű	10 doboz
42. Fűző kapocs (minta szerint)	15 »
43. Festék párna (Yost borbetetes)	10 drb.

Az ajánlatok 1915 évi november hó 15-én délután 4 óráig nyújtandók be Versecz város polgármesteri hivatalánál és később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkezett ajánlatok 1915 évi november hó 16-án délelőtt 10 órakor a városi irodaigazgató hivatalos helyiségében fognak felbontatni és ennél ajánlattevők, vagy megbízottak is jelenlehetnek.

A minták és az árlejtési feltételek a városi irodaigazgató hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bárki által betekinthetők.

A városi tanács fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlati összeg nagyságára való tekintet nélkül válasszthasson.

Versecz, thj. város tanácsának 1915 évi október hó 15-én tartott üléséből.

Dr. Rezuca, kir. tan. polgármester.

14244—1915 sz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A városi rendőrlegénység és szolgáló személyzet részére 1916 évben szükséges egyenruha és felszerelés szállításának biztosítása céljából 1915 évi november hó 16-án délelőtt 9 órakor a vár. tisztartói irodában nyilvános árlejtés fog tartatni.

A szükséglet a következő:

A városi rendőrlegénység részére.

22—22, 32, Kalap, 64 kalap korona, 64 löszörforgó, 32 báránybőr sapka, 32 nyári sapka, 32 köpönyeg, 32 dolmány, 32 csizmanadrág, 32 nyári zubony, 32 pantaló, 32 kis mellény, 32 báránybőr gallér, 12 altiszti kardbojt, 12 altiszti kardkötő, 20 legénységi kardbojt, 20 legénységi kardkötő, 20 nadrágsziz, 32 téli keztyű, 32 nyári keztyű, 32 forgópisztoly zsinor, 32 jelszip zsinor, 64 nyakravató.

B) a hivatal szolgálók részére.

12—12 darab fekete zubony, szürke nadrág, szürke mellény, báránybőr és báránybélésű téli sapka, ezüst zsinoros nyári sapka, teljes és nyári öltöny, rövid téli kabát meleg béléssel, kratvati.

C) a hivatal huszár részére.

2 drb. sapka, 2 drb. nyári zubony, 1 drb. téli zubony, 2 drb. nyári nadrág, 1 drb. téli mellény, 1 drb. báránybőr gallér, 1 drb. téli tisztí köpönyeg, 1 drb. mente bárány béléssel, 1 drb. kardbojt ezüst, 2 drb. kratvati 2 pár szarvasbőr keztyű, 1 drb. atila, 1 drb. csákó, 1 drb. szolgálati öv.

Az ajánlatokhoz 5% bánatpénz csatolandó készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban. Csakis szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt és sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok fogadhatnak el.

Az ajánlatok 1915 évi november hó 15-én d. u. 4 óráig nyújtandók be Versecz thj. város polgármesteri hivatalánál és később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkezett ajánlatok 1915 évi november hó 16-án délelőtt 9 órakor a városi tisztartói hivatalban fognak felbontatni és ennél az ajánlattevők, vagy megbizottaik is jelen lehetnek. Az árlejtési feltételek a városi tisztartói hivatalban a hivatalos órák alatt bárki által betekintheők és kívánatra pósta útján megküldetnek.

Versecz thj. város törvényhatósági bizottsága illetve a városi tanács fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az összeg nagyságára való tekintet nélkül választasson.

Versecz thj. város tanácsának 1915 évi október hó 15-én tartott üléséből.

Dr. Rezuca kir. tan. polgármester.

949/1915 sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a város tulajdonát képező falrakodó helyek f. évi november hó 4-én csütörtökön d. e. 10 órakor a vár. tisztartói hivatalban tartandó nyilvános árveresen a legtöbbet ígérőnek 10 évi időtartamra haszonbérbe adatnak.

Az árverési feltételek a tisztartói hivatalban a hivatalos órák alatt betekintés végett fellekcszenek.

Versecz, 1915 évi október hó 25.

Welterschan, vár. tisztartó.

1100/915 tiszt. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a város tulajdonát képező különféle szelvény szántók f. é. október hó 31-én vasárnap d. u. 3 órakor a vár. tisztartói hivatalban tartandó nyilvános árveresen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett haszonbérbe adatnak.

Versecz, 1915 évi október hó 28.

Welterschan, városi tisztartó.

1100—1915 tiszt. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a város tulajdonát képező XXXI. terv. Strumoglavica és XXXII. terv sz. Utrina 92 hold szántó f. évi november hó 2. n. a XXXIII. terv sz. Ludos 144 hold f. évi november 3-án és a Mészáros puszta (A Temesvári és Vajdalki ut közötti rész) 250 hold szántó f. évi november hó 5-én naponta reggel 8 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árveresen holdanként a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett haszonbérbe fog adatni.

Versecz, 1915 évi október hó 28.

Welterschan, városi tisztartó.

Versecz th. város tanácsától.
18677—1915. tan. sz.

Hirdetmény.

Az újonnan épített Alexi templom előtti Meszichid bal felső partján levő háromszög alakú üres területre két helyiségből álló dohányzótszedei épület felállítására határozatott el, melynek építési költsége a városi mérnöki hivatalban elfekvő s a hivatalos órák alatt betekintheők és lemásolható tervezet és költségvetés szerint 6564 K 17 fillért tesz ki.

Azok akik hajlandók a tervezett épületet teljesen a költségelbiránszatnak megfelelően saját költségükön felépíteni, ajánlataikat a Városi Tanácshoz folyó évi november hó 15-ig nyújtásuk be.

A város közönsége ennek ellenében az illető építőnek az épület díjtalan használatát husz éven keresztül átengedni — mikor is az

épület a városnak teljesen jó karban volna ingyenesen átadandó.

Versecz, 1915 évi október 6-án.

Dr. Rezuca, kir. tan. polgármester.

13675 tan. 1915 sz.

A m. kir. miniszteriumnak 3511/1915 M. E. számú rendelete. Az 1915 évi tengeritermésnek zár alá vételéről.

A m. kir. miniszterium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján az 1915 évi tengeritermés tekintetében a következőket rendeli:

(folytatás.)

A házi szükséglet címén az 1916 évi tengeritermés felhasználhatóig terjedő időre azon személyek figyelembe vételéről akik a termelő (1. §) háztartásában rendszerint természetben ellátást élveznek, annyi tengerit lehet számításba venni, mint amennyi tengeri rendes viszonyok között azon a vidéken ilyen célra hasonló időtartam alatt rendszerint szükséges.

Gazdasági szükséglet címén az 1916. évi tengeritermés felhasználhatóig terjedő időre csak a természetben kiszolgáltandó terménybeli járandóságok (alkalmazottak, eselédek, munkások munkabére, része, konvenciója) a vetőmag és az állatállomány szükséglete vehető számításba. Ezen a címen a termelőnek nem csupán a termés helyén, hanem másutt levő gazdaságában felmúló ott nem fedezett szükségletei is számításba vehető.

Mezőgazdasági szeszfordjéjében való feldolgozásra tengeriterméséből a termelő a m. kir. pénzügyminiszter által 1915 évi szeptember 7. napján 99.700 sz. a. kiadott rendelet (a Budapesti közlönynek 1915 évi szeptember hó 8-iki számában) 5. §-ának megfelelő mennyiséget használhatja fel.

Arra nézve, hogy a termelő egyéb üzemeiben mennyit használhat fel, a jelen rendelet 10. §-a irányadó.

3. §.

Tengeritermését köteles a termelő a jelen §-ban megjelölt közigazgatási hatóság felszólítására az 1914: L. t.-c. 2 §-a és az 1915: XIII. t.-c. 1 §-a értelmében bejelenteni vagy feltárni és a termésnek a saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó részét közszükségleti célokra az 1914: L. t.-c. 3 §-a értelmében átengedni.

Azt, hogy tengeriből az egyes törvényhatóságok területén mily mennyiségeket kell közszükségleti célokra igénybe venni, a földmívelésügyi miniszter állapítja meg.

Az egyes törvényhatóságokra kivett mennyiségnek a törvényhatóság területén fogantatandó igénybevételét a törvényhatóság első tisztviselője a földmívelésügyi miniszter által kiadandó rendelet szerint intézi.

Az igénybevétel tárgyában kis- és nagyközsegekben a főszolgabíró, rendezett tanács a városokban a rendőrkapitány, illetőleg helyettesük, törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács által megbízott tisztviselő, Budapest székesfővárosban a kerületi előjáró vagy helyettese, Fiume városában és kerületében a tanács által megbízott tisztviselő jár el.

Az átengedési kötelezettség felől vita vagy panasz esetében az 1914: L. t.-c. 7. §-ában említett hatóságok határoznak.

Ha az igénybe vett tengeri még nincs letörve vagy lemorzsolva, a birtokos köteles a tengeri töréséről és morzsolásáról annak idején gondoskodni és a rendes gazda gondosságával ügyelni arra, hogy igénybe vett készletének minősége az átvételig meg ne romoljék és emberi élelmezésre alkalmas állapotban maradjon.

Az igénybe vett készleteknek az igénybevételől az átvétel időpontjáig való őrzéséért és gondozásáért a birtokosnak havonként is mértékszámánként 50 fillér jár; az őrzési és gondozási díj összege azonban mértékszámánként 3 K meg nem haladhat.

Az emberi élelmezésre alkalmas készletekért a hatóságilag megsabott legmagasabb ár (13. §) fog térítésül fizettetni. Ha az igénybe vett mennyiséget a hatóság morzsolatlan állapotban kívánja átvenni, a térítés 20%-kal ke-

vesebb, mint a hatóságilag megállapított legmagasabb ár.

Ha az igénybe vett készlet bármilyen okból megromlott és ezért a közszükségleti célra kivett mennyiségbe be nem tudható és át nem vehető, a megromlott készlettel mindazonáltal a törvényhatóság első tisztviselője rendelkezik, az ilyen készletért azonban csak a minőségükben megfelelő ár fog fizettetni, amely azonban a hatóságilag megállapított legmagasabb ár 75%-nál nagyobb nem lehet.

A termelők kötelesek a jelen rendelet értelmében igénybevett készleteiket a 4 bekezdés szerint eljáró hatóságok utasításának megfelelően a 2072/915 M. E. sz. rendelet 8. §-a alapján szervezett Hadi Termény részvénytársaságnak vagy a hatóság által kijelölt szervnek a megállapítandó időben át szolgáltatni és erre a célra a kijelölt legközelebbi vasuti vagy hajóállomáshoz szállítani. A térítés az árunak a kijelölt állomásra történt szállításkor fizetendő.

Aki a tengeritermését a hatóság felszólítására be nem jelenti vagy fel nem tárja, vagy pedig azt elrejtí vagy elűköljí, ugy szintén az is, aki igénybe vett készletét elidegeníti, vagy az igénybevétel tárgyában intézkedő hatóság rendelkezéit megszegi, az 1914: L. t.-c. 9. §-a értelmében kihágás miatt két hónapig terjedő elzárással és hatzszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

(folyt. köv.)

Egy fiatal kereskedő segéd

ideiglenes állást keres.

—: Cim a kidóhivatalban :—:

Kevéssé használt tisztí nyereg teljes felszereléssel eladó.

—: Temesvári út 15 szám. :—:

Hirdessen a „Délvidékben“.

Özv. KIRCHNER J. E-féle

műintézet

Cégtulajdonos: KIRCHNER ERNŐ

Versecz

ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák gyors, izléses és pontos elkészítésére.